

Typologie sportovních organizací

1. Občanská sdružení
2. Organizace s mezinárodním prvkem – mezinárodní sportovní federace, které mohou mít na území ČR sídlo, nebo zde působí prostřednictvím své organizační složky
3. Rozpočtové nebo příspěvkové organizace zřízené ústředním orgánem státní správy nebo v případě příspěvkových organizací i obcí k zajišťování např. vrcholového sportu (dřívější Střediska vrcholového sportu)
4. Nadace a nadační fondy (podle zákona č. 227/1997 Sb.)
5. Zájmová sdružení právnických osob
6. Obchodní společnosti a družstva
7. Obecně prospěšné společnosti

Z pohledu četnosti výskytu sportovních klubů v České republice můžeme říci, že v převážné většině jsou zastoupeny mezi TJ či SK občanská sdružení, které fungují na základě zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů. V současnosti již existují novelizace zákona o sdružování občanů ve znění zákona č. 300/1990 Sb., zákona č. 531/1991 Sb. a zákona č. 68/1993 Sb.

Vzhledem k tomu, že existuje velmi složitá a nevyjasněná situace právní a účetní evidence u neziskových organizací, začínají se čím dál více vyskytovat a zakládat i obchodní společnosti – a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným, které se při fungování řídí jasně danými pravidly Obchodního zákoníku. Obchodní společnosti bývají zakládány v případech profesionálních sportovních klubů, kteří vyplácí své hráče (profesionály), trenéry a provozují další ziskové činnosti.

Občanské sdružení

- právnická osoba typu spolku
- organizační struktura se odvíjí od základního dokumentu – stanov
- orgány klubu: valná hromada, prezident (předseda), dozorčí rada klubu:

Poznámka k názvu klubu

- ve stanovách je nutno dodržovat jednotnou terminologii* tedy užívat v rámci názvu buď TJ nebo SK, případně samozřejmě název bez uvedení TJ/SK.

Dále je třeba si uvědomit, že součástí registrovaného názvu občanského sdružení může být **buď jenom** zkratka „TJ“ **nebo naopak** celý text „Tělovýchovná jednota“ (shodně platí u „SK“ - „Sportovní klub“), nikoli obojí.

Při užívání názvu občanského sdružení zejména pak v úředním styku (úřady, soudy apod.) je třeba vystupovat pod tímto jediným registrovaným názvem a nelze nahodile střídat v názvu jednou text Tělovýchovná jednota a podruhé TJ.

Příklady činností jednotlivých orgánů:

Valná hromada

- projednává zprávu o činnosti a hospodaření klubu, stavu majetku, právech, závazcích
- projednává zprávu dozorčí rady
- rozpočet pro následující období
- schvaluje podmínky členství
- stanoví klubové příspěvky
- volí členy výboru klubu

Prezident

- svolává řádnou i mimořádnou valnou hromadu
- řídí zasedání výboru klubu (alespoň 1x měsíčně)
- uzavírá a sjednává písemně právní úkony jménem klubu
- uzavírá pracovně právní vztahy

Výbor klubu

- projednává to, co není svěřeno valné hromadě
- svěřené věci
- co je uvedeno ve stanovách

Dozorčí rada

- kontroluje účetní a finanční operace, stav hospodaření s penězi, právy a majetkem
- podává zprávy výboru klubu a valné hromadě
- návrhy v případě nedostatků

Jak založit sportovní klub – Občanské sdružení

1. Ustavení přípravného výboru

- 3 osoby, 1 starší 18-ti let
- připravit návrh stanov valné hromadě (výroční členská schůze, konference, balík, výroční balík)
- povinně ve stanovách:
 - a) přesný název klubu (dodržení tvaru pro oficiální dokumenty, sponzorský přídavek-bojové jméno)
 - b) sídlo
 - c) poslání klubu (stručně – široce) např. provozování cyklistiky ve všech jejích disciplínách, na všech věkových a výkonnostních úrovních
 - d) nabývání a pozbývání členství
 - e) práva a povinnosti členů (dále v organizačním řádu)
 - f) určení orgánů klubu – výroční schůze (co se jí předkládá, co posuzuje, schvaluje, jak často se volí řídicí orgán klubu – otázka volebního období)

- g) otázky majetku, jeho správy a hospodaření s ním
- h) osoba vystupující navenek za klub (často statutární zástupce = samostatná právní rozhodnutí), omezení dvojí podpis

2. *Ustavující schůze, zvolení výboru*
3. *Zpracování zápisu z ustavujícího jednání klubu*
 - osoby pověřené vedením, jmenovitě
 - stanovy – výčet funkcí
4. *Registrace stanov klubu na MV ČR*
 - 2 x text stanov, zápis z ustavující schůze klubu ověřené podpisy, krátký průvodní dopis
 - MV ČR, odbor všeobecné správy, oddělení volební a sdružování
 - není tiskopis, neplatí se správní poplatek
 - při všech potřebných náležitostech registrace do 10 dnů od doručení návrhu
 - MV ČR přiděluje IČO (ostatní jednotky s práv. subjektivitou - reg. pracoviště ČSÚ v příslušném krajském městě)
5. *Registrace u finančního úřadu v místě podle sídla klubu – podávání daňového priznání*
6. *Zřízení BÚ (nepovinné)*
7. *Razítka (nepovinné)*
8. *Začlenění klubu do příslušného svazu*
 - pořízení kopie stanov a dokladů o registraci, IČO
 - vyžádání tiskopisu pro registraci klubu, tiskopisy pro vydání licencí pro členy klubu
 - vyplnění formulářů, zaplacení poplatků, přiložení označených fotografií
9. *Čekání na vyřízení licencí, přihlášení do soutěže, soupiska, splnění podmínek*
10. *Hraní, závodění, provozování činnosti*

Pro bezproblémový chod organizace by stanovy měly (Topinka, 2001):

1. obsahovat povinnost sportovní organizace hájit práva svých členů či sdružených oddílů stejně jako povinnost dohlížet na dodržování povinností
2. a) precizně rozlišovat mezi nejvyšším orgánem sportovní organizace (valná hromada, výroční schůze apod.) a statutárním orgánem (předseda klubu, prezident, výkonný výbor) a kontrolním orgánem (dozorčí rada, kontrolní a revizní komise)
b) v případě valných hromad či výročních schůzí je potřeba rozlišovat mezi řádnou a mimořádnou a a precizně definovat usnášenischopnost. U všech orgánů je nutno definovat kompetence. U kolektivních statutárních a kontrolních orgánů definovat způsob jejich ustavení – např. volbou či jmenováním
3. stanovy by měly obsahovat základní úpravu jednání (jednací řád) orgánů klubu anebo alespoň delegovat pravomoc k vydání jednacího řádu na orgány klubu

4. upravovat práva a povinnosti členů, způsoby nabývání a pozbývání členství, případně podmínky členství
5. vymezovat vztah rozpočtu a finančního účetnictví
6. způsob určení a výběru členských příspěvků
7. obsahovat ustanovení upravující způsob vydávání a závaznost vnitřních předpisů
8. specifikovat podmínky, ze nichž občanské sdružení zaniká
9. podmínky za nichž vznikají a fungují organizační jednotky, zejména kdo a v jakém rozsahu může jménem organizační jednotky jednat, a vymezení vztahu mezi organizační jednotkou a sportovní organizací
10. kvůli daňovým předpisům je nutné přesně specifikovat cíle a poslání organizace (zákon o dani z příjmů, zákon o dani dědické, darovací a z převodu nemovitostí)

Valná hromada

Valná hromada sportovní organizace je základním shromážděním, od kterého se odvíjí řízení sportovní organizace. Jedná se o shromáždění členů anebo delegátů, kteří účastí na valné hromadě realizují své právo na účast na řízení sportovní organizace a na rozhodování o záležitostech sportovní organizace. Má-li valná hromada proběhnout regulérně a splnit svůj účel, je zapotřebí respektovat několik procedurálních zásad.

První procedurální zásadou je zásada řádného svolání valné hromady. Svolavatel valné hromady musí mít k tomuto úkonu kompetenci, vyplývající z textu stanov sportovní organizace. Pokud stavy rovněž určují způsob, jakým má být valná hromada svolána, je svolavatel povinen tento způsob dodržet. Ke svolání valné hromady může dojít na základě termínu odvozeného z textu – v případě výroční valné hromady – a dále na základě splnění podmínek daných stanovami – v případě mimořádné valné hromady. Podmínkou požadovanou pro svolání valné hromady může být kupříkladu žádost kontrolního orgánu sportovní organizace či petice ze strany vymezeného minimálního počtu členů. Je vhodné, pokud stanovy určují minimální lhůtu, která musí uplynout mezi splněním podmínek pro svolání mimořádné valné hromady a termínem této mimořádné valné hromady.

Použitá literatura:

- Durdová, I. *Sociálně-ekonomické aspekty sportu*. VŠB Ostrava: 2004. ISBN 80-7329-075-8
- Topinka, J., Stanjura, J. *Občanská sdružení ve sportu – právní, účetní a daňové problémy*. Olympia Praha: 2001. ISBN 80-7033-233-9
- www.sportbusiness.cz– Jak založit sportovní klub I, II